

قَالَ تَعَالَى:

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴾

[سورة الجن: الآية ٢٠]

خُذْ عَقِيدَتَكَ مِنَ الْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ الصَّحِيحَةِ

جَمْعُ وَ تَرْتِيبُ

محمد بن جميل زينو

المدرس في دار الحديث بمكة المكرمة

وهرگیران

مهلا محمد کوقلی

بانگیژ و خوتبه‌خوینی مزگهفتا (مهزن) یا کهفن ل دھوکی

قَالَ تَعَالَى:

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴾

[سورة الجن: الآية ٢٠]

پروباوهریڼ خو وهلبره

ژ قورئان و سوننه‌تا دورست

کومکرن و لیگدان

محمد جمیل زینو

ماموستال (دار الحديث) ل مهککه‌ها پیروز

وه‌رگیران

مه‌لا محمد کوقلی

بانگیژ و خوتبه‌خوینی مزگه‌فتا (مه‌زن) یا که‌فن ل دهوکی

رازيوون ل سهر چاپکړنا ځي پهر توکي
سهر پهر شتکاري پهر توکان و قورناني ل رياض
وېشکار و هزاره تا ميديا يا کوپيکړني
ل مهککه ها پيروز

ماځي چاپي نه يي پار استيه
وبوهر موسلماننه كي هه يه کوي بکته

خودي جزايي خيري بده ته نفيسه ري پهر توکي
(محمد جميل زينو)

م.م.ک

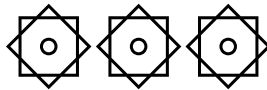
- آمين -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إن الحمد لله نحمده و نستعينه و نستغفره، و نعوذ بالله من شرور أنفسنا، و من سيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له، و من يضلل فلا هادي له.
و أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، و أشهد أن محمداً عبده و رسوله.
أما بعد:

نۀه چۀد پرسیار مکن ګرنګن د بیروباوهری (العقیده) دا نۀس دی بهرسقا وان دم دګل ګوتنا بهلګهیان ژ قورئانی و فہرمودہیان دہکو خواندہقان یی نام بیت کو بهسف یا دروستہ؛ ژ بهرکو ہندیکہ بیروباوہریا تہوحیدی یہ بنیاتہ بو ګہشبینیا مروقی یہ ل دونیایی و ل ئاخرہتی ژی دا....
نۀس دوعا ژ خودی دکہم کو مفای بقی پہرتوکی بګہہینیتہ موسلمانان ... و خودی تہعالا بوخو حساب بکہتن.

محمد بن جمیل زینو

۱- حَقِّيْ خُودِيْ تَهَعَالَا ل سهر بهنیاں (عهبدان)

پ ۱: بوجی خودی تَهَعَالَا نهم نافر اندینه (چیکرینه)؟

ب ۱: خودی نهم یین نافر اندین (چیکرین) دا پهرستنا وی بتتی بکهن و چ ههقال و شریکان بو چینهکهن.

و بهلگه ل سهر قی چندی گوتنا خودایی مهزنه: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾^(۵۶) و من نهجنه و مروث نهافر اندینه و پیغمبر بو وان نههنارتینه نهگهر ژ بهر نارمانجهکا مهزن نهبت، کو نهو پهرستنا من ب تتی بکهن ﴿سورة الذاریات: الآية ۵۶﴾.

و ههروهسا گوتنا پیغمبری یه (ﷺ): ((... حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ، وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا)) [متفق علیه].

مهعنا: ماف و حَقِّيْ خُودِيْ ل سهر عهبدان نهو کو عهبدینا وی بکهن و چ شریکان بو چینهکهن.

پ ۲: پهرستن (عبادهت) چی یه؟

ب ۲: پهرستن (عبادهت): نافهکی کومقهکریه به ههرتشتهکی خودی تَهَعَالَا حهژی بکهن ژ گوتن، کریاران: وهکی دوعا و نفیژ و فهکوشتنا گیانهوهری و ژبلی وان ژی.... خودی

مهزن دبیزیت: ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِيْ وَنُسُكِيْ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِيْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾^(۱۱۲) تو - نهی موحهمهه - بیژه قان بوتپهریسان: هندی نفیژا من وقوربانئ منه ب تتی بو خودینه، نه بو صهنهم و مری و نهجنانه، نه بو کس ژ وانه یین هوین ژبلی خودی قوربانان بو دهن، وژینا من و مرنا من بو خودی یه خودایی ههمی چیکرییان ﴿سورة الأنعام: الآية ۱۶۲﴾.

(نُسُکي: سهر برینا من بو گیانهوهران).

و پیغمبر (ﷺ) دبیزیت: خودی تَهَعَالَا دبیزیت: ((... وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِيْ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افترَضْتُ عَلَيْهِ ...)) [حدیث قدسی رواه البخاری].

((... وعبدی من ب تشتهکی نیژیک من نابیت یی خوشتقی تر بیت لنک من وهک وی یا من ل سهر وی فهرز کری...))

پ ۳: دی چهوا خودی پهریسیں؟

ب ۳: دی خودی پهریسیں وهکی خودی و پیغمبری (ﷺ) فرمان ل مه کری، خودی مهزن

دبیزیت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا ءَعْمَلَكُمْ﴾^(۳۳) نهی نهوین باوهری ب خودی ئینای ودویکهفتنا پیغمبری وی کری هوین گوهداریا خودی و گوهداریا پیغمبری د نهمر و فرمانین وان دا بکهن، وهوین خیرا کریارین خو ب کوفری و گونههی پویچ نهکهن ﴿سورة محمد: الآية ۳۳﴾.

و پیغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((من عمل عملاً ليس عليه أمرنا فهو رَدُّ)) [رواه مسلم]. نائکو: ((ههرکسهکی کار و کریارمکی بکست فرمانا مه پی نههات بیت نهو کار دی بوی هیته زقراندن وژئ ناهیته قهیل کرن)).

پ ۴: ئەرئ ئەم پەرستنا خودئ دکەین ژ ترسا سزادانی و وتهماعیا خه لاتکرنئ؟

ب ۴: بهلئ ئەم پەرستنا خودئ دکەین ب ترس و قیان، خودئ مەزن دسالوختئ خودان باومراندنا

دبیژیت: ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ ب شەقئ ڕادبن نفیژان بو خودایئ خو دکەن، ژ ترسین

عزایی دا و ژ بهر ب دەستقە ئینانا خیرئ ئەو دوایان ژ خودایئ خو دکەن ﴿[سورة السجدة:

الآية ۱۶]

و پیغمبەر (ﷺ) دبیژیت: ((أَسْأَلُ اللَّهَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِهِ مِنَ النَّارِ)) [صحیح رواه أبو داود].

ئانکو: ((ئەس داخازا بەحشتئ دکەم ژ خودئ، و خو ب خودئ دپاریزم ژ جەهننەمئ)).

پ ۵: ئەرئ قەنجی (الإحسان) دپەرستئ دا چي یه؟

ب ۵: قەنجی ئەو ه کو هەست ب مراقبەتا خودئ بکەئ دپەرستئ دا. خودئ مەزن دبیژیت:

﴿الَّذِي يَرِيكَ حِينَ تَقُومُ﴾ (۲۱۸) ﴿وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِينَ﴾ (۲۱۹) و ئەو یئ تە دبیت دەمئ تول نیقا شەقئ ب تنئ

ردابییه نفیژئ، و ئەو خوچەماندنا تە دبیت دەمئ تو د گەل نفیژکەران ڕادبی و ډروینی

ودچیە سوجدئ ﴿[سورة الشعراء: الآيتان ۲۱۸ – ۲۱۹]

و پیغمبەر (ﷺ) دبیژیت: ((الإحسان أن تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ))

[رواه مسلم].

((قەنجی ئەو تو پەرستنا خودئ بکەئ هەروەکی تو خودئ دبینی، ئەگەر تو خودئ نەبینی

بزانه ئەو تە دبینیت)).

۲- جورین تهو حیدئ (یهکتا پهرستنئ) و مفايین وئ.

پ۶: بوجی خودئ پیغهمبهر هنارتینه؟

ب۶: خودئ تهعالا پیغهمبهر هنارتینه داکو بانگهوازیی بو پهرستنا خودئ بکهن، وخو ژ شرکئ

بدنه پاش، خودئ مهزن دبیریت: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا

الطَّغُوتَ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ (۳۶) و ب راستی د ناڤ هس مللهتهکئ بوری دا مه پیغهمبهر هک

هنارتبوو دا فهرمانئ ب پهرستنا خودئ وگوهداریا وی ل وان بکته ووان ژ پهرستنا شهیتانی و صهنهم و مریبان بدهته پاش، قیجا ژ وان ههبوو یئ خودئ بهرئ وی دایه هیدایهتی، ووی دویکهفتنا پیغهمبهر ان کری، و ژ وان ههبوو یئ رکدار یئ کو دویکهفتنا سهرداچوونئ کری، قیجا هیژای ریهرز هبوونئ بووی، و خودئ بهرئ وی نه دایه ریکی. قیجا هوین ل عهردی بگهریین، و ب چاقئ خو سهحکنئ کانئ دویماهییا قان درموپیکهرا چاوا بوویه، و چ تیچوون ب سهر وان دا هاتییه، دا هوین وجهکئ بو خو ژئ بگرن؟ ﴿[

سورة النحل: الآية ۳۶].

وههرو هسا پیغهمبهر (ﷺ) دبیریت: ((... و الأنبياء إخوة .. و دينهم واحد ...)) [الحديث متفق

عليه]. نانکو: ((....هنديکه پیغهمبهرن برانه... و دينی وان نيکه....))

پ۷: نهرئ تهو حیدا خوداينبيئ (توحيد الربوبية) چي يه؟

ب۷: نيکاتيا خودئ يه د هس کارو و کریار هکئ دا وهکي چیکرنئ وبریقه برنئ وههشتتهکئ دي

تر ... خودئ مهزن دبیریت: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (۲) نهقه مهدهکه خودئ بو خو

کری، وفهرمانهکه ل بهنیبان ژئ کو مهدهحیئ وی پی بکهن، چونکی نهو ب تنئ هیژایئ

هندي يه ﴿[سورة الفاتحة: الآية ۲].

وپیغهمبهر (ﷺ) دبیریت: ((... أنت رب السموات و الأرض ...)) [متفق عليه].

نانکو: ((...نهی خودئ تو خودانئ عهسمانان و عهردي...)).

پ۸: نهرئ تهو حیدا خوداوهنديئ (توحيد الألوهية) چي يه؟

ب۸: نيکاتيا خودئ يه د پهرستنئ دا وهکي دوعا کرنئ و فهکوشتنا گیانهومران و نهزری ...،

خودئ مهزن دبیریت: ﴿وَالْهَكَرُ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ (۱۱۳) وخودایئ ههوه -

گهلی مروقان - خودایهکئ ب تنئیه، د ناڤ و سالوخت وکریارین خو دا یئ بی ههقاله، ژ وی پیقهتر عهبدینی بو کهسئ نانئتهکرن، د ناڤ و سالوخت وزات وکریارین خو دا یئ ب تنئیه، بو ههمی چیکرییان یئ پردلوقةنه، و ب خودان باومران یئ

دلوقةنکاره ﴿[سورة البقرة: الآية ۱۶۳].

وپیغهمبهر (ﷺ) دبیریت: ((فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ، شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)) [متفق عليه]

ئانكو: ((بلا ئيكم گازيا ته بو ووان گوتنا شه هدهدانا (لا إله إلا الله) بيت، مه عنا: چ خودايين راست و درست نينن ژ ههژي پهرستن بن ژبلي خودي (الله ي)) و في روايه البخاري: ((إلى أن يؤحدوا الله تعالى)). و دريوايه تهكا ئيمام بخاري دا هاتيه: ((بلا ئيكم گازيا ته بو ووان ئيكتايا خودي تهعالا بيت)). و ب رمانهكا دي تر (خودي بتني پهرين)

پ ۹: ئهري تهوحيدا ناف و سالوخته (التوحيد الأسماء والصفات) چي يه؟

ب ۹: تهوحيدا ناف و سالوختهين خودي تهعالا ئهوه كو خودي تهعالا وهصفا خو پي كريت دقور ئانا پيروز دا، يان پيغمبهرى وهصف پي كر بيت د فهرمودهين دوروست (صحيح) دا لسهر راستي و دروستيا وان بي (تأويل) (۱) و (تفويض) (۲)، و (تمثيل) (۳)، و (تعطيل) (۴). وهكى (استواء) كرن ل سهر عهرشي و هاتنا خوارى يا خودي مهزن بو عهماني دونيايى و دهست و ژبلي قانا ژى ئهوه صيفهتين دي بين لايق بن بو مهزناها خودي، وهكى خودي مهزن ديژيت: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (۱۱) تشتهك ژ چيكرين وي وهكى وي نينه، نه د زاتي وي دا نه د ناف و سالوخته و كرياتين وي دا، چونكى ناقين وي ههمى دباشن، و سالوختهين وي ههمى ديپكهاتي و مهزن، ووي ب كرياتين خو - بي ههفشك - چيكرين خو بين مهزن ههمى ئافراندينه، وئهوه گوهديري بينهر، تشتهك ژ گوئن و كرياتين بهنيين وي ل وي بهرزه نابت، وئهو دي وان سهر جزا دهت ﴿[سورة الشورى: الآية ۱۱]. و پيغمبهر (ﷺ) ديژيت: ((يَنْزِلُ اللَّهُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا كُلَّ لَيْلَةٍ...)) [صحيح مسلم].

ئانكو: ل ههمى شهقان خودي مهزن دهيت خوارى بو عهماني دونيايى، هاتنه خوارهكا لايق بت بو مهزناها خودي كو يا چ چيكرين وي وهكى وي نينه.

پ ۱۰: خودي ل كيفيه؟

ب ۱۰: خودي يي ل سهر عهرشي ل سهر عهمانان دا خودي مهزن ديژيت: ﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أَسْتَوَى﴾ (۵) خودايي رحمان (استواء) ل سهر عهرشي كريبه ئانهكو: يي بلند بوويه سهر عهرشي، بلندبوونهكا بابته مهزنيا وي بت ﴿[سورة طه: الآية ۵].

-
- (۱) **التأويل:** ئهوه گهورينا رمانا پهيفان ژ رماناوي يا راست دورست وبي بهلگه؛ وهكى رمانا ديار يا سلوختهين خودي د نايهت و فهرمودهياندا بگوهورن بو رمانهكا دي تر بو نمونه بيژن دهست ب رمانا هيزي يان نيعمهتي يه.
- (۲) **التفويض:** ئهوه مروفي زانين ب رمانا پهيفي نهبيت (مه عنا: كهسهك رمانهكي ژدهف خو بدهته سالوختهين خودي مهزن) و **(الكيفية):** چاوانيا صيفهتين خودي بيژيت ئههژي نه دورسته.
- (۳) **التمثيل:** ئهوه كهسهك صيفهتين خودي وهصف بكهت ب صيفهتين چيكرين و ههرومسا ديژني **(التشبيه)**، بو نمونه ئيك بيژيت هاتنا خوارا خودي بو عهماني دونيايى وهكى هاتنا خوارا مهيه ژ جههكى.
- (۴) **التعطيل:** ئهوه كهسهك نهرينيا ههمى صيفهتين يان هندهك ژ صيفهتين خودي بكهت.

مه‌عنا: (بلندبویه سهر عهرشی) وه‌کی د صه‌حیحیا بوخاری دا هاتی^(۱).
 ویځه‌مبهر (ﷺ) دبیژیت: ((إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا ... فَهُوَ مَكْتُوبٌ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ ...)) [متفق علیه]
 ئانکو: خودی پهرتوکه‌ک یا نفیسی لدهف خو ل سهر عهرشی.

پ ۱۱: ئه‌ری خودی دگهل مه‌دایه؟

ب ۱۱: خودی دگهل مه‌دایه ب گوه‌لی بوون و دیتن و زانینا خو. خودی مه‌زن دبیژیت: ﴿ قَالَ لَا

تَخَافُ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ۖ ﴾^(۴۶) خودی گوته موسا وه‌اروونی: هوین ژ فیرعه‌ونی
 نه‌ترسن، چونکی ئه‌ری د گهل هه‌وه من گوه ل ئاخفتنا هه‌وه دبت، وئه‌ز کریارین هه‌وه

دبینم ﴿ [سورة طه: الآية ۴۶]

ویځه‌مبهر (ﷺ) دبیژیت: ((إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعًا قَرِيبًا وَهُوَ مَعَكُمْ ...)) [متفق علیه] - أي بعلمه-.
 ئانکو: هین دوعا ژ ئیکی دکهن کو گول هه‌وه هه‌یه ویئ نیزیکی هه‌وه‌یه و دگهل هه‌وه‌دانه -
 مه‌عنا- ب زانینا خو-.

پ ۱۲: ئه‌ری یه‌کتاپه‌رستنی (التوحید) چ مفایئ خو هه‌یه؟

ب ۱۲: مفایئ ته‌حیدئ ئه‌وه کو مروّف ئیمن دبیت ل ئاخهرمتی ژ عه‌زابی و ل دونیایی ب هیدایه‌ت

ده‌یت و گوننه‌هان ژئ دبه‌ت، خودی مه‌زن دبیژیت: ﴿ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا ءِيمَانَهُم بِظُلْمٍ

أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْآمَنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ۖ ﴾^(۸۲) ئه‌وین باوه‌ری ب خودی ئینای ودویکه‌فتنا پیځه‌مبهری وی

کری وچو شرک تیکه‌لی باوه‌ری یا خو نه‌کری، ته‌ناهی وسلامه‌تی بو وانه، وئهو ئه‌ون

بیئ به‌ری وان بو حه‌قیی هاتییه دان ﴿ [سورة الأنعام: الآية ۸۲].

(بظلم: مه‌عنا ب شرکی)

ویځه‌مبهر (ﷺ) دبیژیت: ((... وَحَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا ...))

[متفق علیه].

ئانکو: ماف و حه‌قی عه‌بدان ل سهر خودی ئه‌وه کو وان عه‌زاب نه‌ده‌ت هه‌که ئه‌و چ
 شریکان بو خودی چینه‌کهن.

(۱) هاتییه د ((کتاب التوحید)) [۹۷] دهرگه‌هی [۲۲] ﴿ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ وَعَرْشِي وَی به‌ری هنگی ل

سهر ئاقی بوو ﴿ [سورة هود: ۷].

۳- مهرجین و مرگرتن و قهیلکرنا کار و کریاران

پ ۱۳: نهری مهرجین و مرگرتن و قهیلکرنا کار و کریاران چنه؟

ب ۱۳: مهرجین و مرگرتن و قهیلکرنا کار و کریاران سی نه:-

۱- ئیمان و باروهری ب خودی بتنی، خودی مهزن دبیژیت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ

لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۖ (۱۰۷) هندی ئهون یین باوهری ب من و پیغهمبهریین من ئینای، وچاکی

کرین، باشتیرین و بلندترین جه ل بهحهشتی بو وانه ﴿[سورة الكهف: الآية ۱۰۷].

و پیغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((قُلْ آمَنْتُ بِاللّٰهِ، ثُمَّ اسْتَفِمْ)) [رواه مسلم]

ئانکو: بیژه من باروهری بخودی ئینایه و پاشی یی بهرداوم به ل سهر باوهریا خو.

۲- ئییهتهکا پاقر (الإخلاص): ئهوه کو مروف کار و کریاران بکهتن بو خودی بتنی نه بو

رویمهتی بیتن و نه بو ناف دهنگی خو بیتن، خودی مهزن دبیژیت:

۳- پیذقیه ل دویف وی شهریهتی بیت یی پیغهمبهر (ﷺ) پی هاتی، خودی مهزن دبیژیت: ﴿

وَمَا ءَانَكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْهَوْا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ (۷) و مالی

پیغهمبهر بدهته ههوه، یان بو ههوه بدانت هوین وی وهر بگرن، ویی وی هوین ژ وهرگرتنا

وی داینه پاش هوین خو ژئ بدنه پاش، و هوین تهقوا خودی بکهن و پیگیریی ب فهرمانا

وی بکهن. هندی خودییه یی عذاب دژواره بو وی یی بی ئهمرییا وی بکهت. وئهف

ئایهته بناخهیه بو هندی کو دقیت کار ب سوننهتی بیته کرن ﴿[سورة الحشر: الآية ۷].

و پیغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَّيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ)) [رواه مسلم].

ئانکو: ههر کهسهکی کار و کریار مکی بکهتن کو فهرمانا مه ل سهر نه بیتن ئهفجا ئهو کار

ژئ ناهیهته قهیلکرنا و دی بو وی هیته زفراندن.

٤- شرکا مهزن

پ ١: نئری مهزنتريت گوننه ه لنگ خودی مهزن کيشکه؟

ب ١: مهزنترين گوننه ه لنگ خودی شرکه، وبه لنگه گوتنا خودی مهزنه: ﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لِابْنِهِ وَهُوَ

يَعُظُّهُ يَبْنَىٰ لَا شَرِكَ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ١٣﴾ وتو - نئی موحه ممد - بهحسی شیرهتا
لوقمانی بکه دهمی وی گوتیه کوری خو: نئی کورکی من تو شرکی ب خودی نهکه
نهگرم دی زورداریبی ل خو کهی، چونکی هندی شرکه کریتترین ومهزنترين گوننه ه

[سورة لقمان: الآية ١٣]

و دهما پرسیار ژ پیغمبر (ﷺ) کری: ((أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قَالَ: أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلْقٌ...)) [متفق عليه]
ئانکو: نئری کیشک گوننه ه ژ ههمیان مهزنتره؟ پیغمبر (ﷺ) گوتی: مهزنترين
گوننه ه نئوه تو شریکه کی ههقاله کی بو خودی چیکه وی وخودی مهزن تویی ئافراندی
(چیکری).

پ ٢: نئری شرکا مهزن چي یه؟

ب ٢: شرکا مهزن نئوه تو پرستنی (عبدینی) بو غیری خودی بکهی، وهکی دوعا ژ غیری
خودی بکهی، یان داخازا هاریکاری ژ مرییان یان ساخین نه دیار و دویر ژته بکهی، خودی

مهزن دبیزیت: ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ وهوین پرستنا خودی ب تنی بکهن
وخو ب دهست وی قه بهردمن، وچو ههفشکان بو وی د خودینی وی پرستنی دا چی
نهکهن [سورة النساء: الآية ٣٦].

وی پیغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ: الْإِشْرَافُ بِاللَّهِ...)) [رواه البخاري]
ئانکو: گوننه ها ژ ههمی گوننه هین مهزن مهزنتر: شرکا بخودی مهزن.

پ ٣: نئری شرک دناقا فی نوممتهی دا ههیه؟

ب ٣: بهلی یا ههی، و به لنگه گوتنا خودی مهزنه: ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ١٠٦﴾
نئو ب دورستی فی باومریبی نائین نهگرم نئو شرکا ب صهنه مان د گهل دا نهکهن. خودی

یی پاک وبلند بت ژ وی چندی [سورة قیوسف: الآية ١٠٦].

وی پیغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّىٰ تَلْحَقَ قَبَائِلُ مِنْ أُمَّتِي بِالْمُشْرِكِينَ، وَحَتَّىٰ يَعْبُدُوا الْأَوْثَانَ^(١)...)) [صحيح رواه الترمذي].

(١) الأوثان: نئو تشتن بین پرستن بو دهیتنه کرن ژبلی خودی مهزن، نهفجا چ صهنه مان یان قهبر یان مهرقه
یان مهزارگه ههک یان کهسهک یی ساخ بیت یان یی مری بیتن یان دارمک یان بهرمک بیتن.
مهنا: گوتنا (الأوثان: جمع وثن) پهیهکا بهرفره هتیه ژ پهیهکا (الأصنام: جمع صنم) / چونکی (صنم) بهس
بو وینان و پهیکمران دهیتنه بکارهینان، بهلی (وثن) ههمی پشنا بخو قه دگریت بین پرستنا وان دهیتنه کرن
ژبلی خودی مهزن، وهکی دار و بهر و قهبر و مروث و... و مرگیزایه ژ پهرتوکا (القول المفید علی کتاب
التوحید) یا شیخ محمد صالح ابن عثیمین، بهریه یی (١٥٠ و ٢٧٠).

ئانكو: قيامت نارابيت ههتاكو هندەك ژ هوز و عەشیرەتین ئوممەتا من نەبنە موشرك و شریكان بو خودی چێكەن، و هەروەسا پەرستنا (عەبدینیا) صەنەمان و یین وەکی وان نەكەن.

پ ٤: ئەرئ حوكمی دو عاكرن ژ مرییان یان مروؤقین نەدحازر چي یه؟

ب ٤: دو عاكرن ژ مرییان یان كەسین نە دحازر پشكەكە ژ شرکا مەزن، خودی مەزن دبیژیت :

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ﴾ (١٠٦) وتو - ئەى

موحهممەد - ژبلی خودی گازی ودوعایان ژ یهکی دی نەكە نە ژ صەنەمان ونە ژ چو خوداوەندان، چونکی نە ئەو چو مفای دگەهینن ونە چو زیانی، قیجا ئەگەر تە وە کر وژبلی خودی تە دوعا ژ وان کر ئەو هنگی تو دی ژ موشركان بی، یین ب شرکی ونەگوهداریی زۆرداری ل خو کری ﴿[سورة یونس: الآية ١٠٦].

ویڤهەمبەر(ﷺ) دبیژیت: ((مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدَاً دَخَلَ النَّارَ)) [رواه البخاري]

ئانكو: هەركەسەکی بمريت و ئەوی شریك بوخودی چێكرين و دوعا ژبلی خودی مەزن كریتن ئەو دی چیتە دناڤ ئاگری دا.

پ ٥: ئەرئ دو عاكرن پەرستنه (عیبادەتە)؟

ب ٥: بەلێ دو عاكرن پەرستنه، خودی مەزن دبیژیت: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (٦٠) وخودایی هەو - گەلی عیبادەتکەران -

گۆت: هوین دوعایان ژ من ب تتی بکەن و عیبادەتی من بکەن ئەز دی د بەرسقا هەو ئیم، هندی ئەون یین خو ژ باومری ئینانا ب پەرستنا من ب تتی مەزنتەر لی دکەن، ئەو ب

ڕەزبلی و شەرمزاری قە دی چنە جەهەنمی ﴿[سورة غافر: الآية ٦٠].

ویڤهەمبەر(ﷺ) دبیژیت: ((الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ)) [رواه أبو داود و الترمذي، وقال حديث حسن الصحيح]

ئانكو: دو عاكرن پەرستنه

پ ٤: ئەرئ مرییان ئاگەه ژ دوعایان هەیه؟

ب ٤: نەخیر مرییان گوھل دوعایان نینە: خودی مەزن دبیژیت:

١- ﴿إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى﴾ هندی تویی - ئەى موحهممەد - تو نەشیی حەقییی بگەهینییه وی

یی خودی خەتم ل دلئ وی دای و مراندی ﴿[سورة النمل: الآية ٨٠].

٢- ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَن فِي الْقُبُورِ﴾ وتو - ئەى موحهممەد - نەشیی دەنگی بگەهینییه وان یین د

گۆران دا ﴿[سورة فاطر: الآية ٢٢].

۵- جورین شرکا مهزن

پ۷: نهری نهم ههوار بکهینه مریان یان نهو کهسین نهديار و دوير ژ مه؟
ب۷: نهخير نابيت نهم ههوار بکهینه وانا چونکه شرکه،

۱- خودی مهزن دبیزیت: ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ۚ أَمْوتُ غَيْرَ

أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ وئهو خوداوهندین بوتپهریس پهرستنی بو دکهن تشتهکی خو یی بجویک ژی نأفرینن، وئهو ب خو کافران ب دهستین خو نهم یین نأفراندین، قیجا چاوا نهم وان دپهریس؟ (۲۱) نهم ههمی دمرینه دبئی رحن و ههست ب وی دهمی ناکهن یی خودی پهرستقانیین وان تیدا ژ مرنی رادکتهقه، وئهو د گهل وان دا ههمی پیکه ل روژا قیامهتی دئینه هاقیتن د ناگری دا ﴿[سورة النحل: الآيتان ۲۰ - ۲۱].

۲- ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ﴾ وهوین وی قهنجیا خودی ل روژا (بهدری) د گهل ههوه کری ل بیرا خو بینن دهمی ههوه سهرکهفتن ل سهر دوژمنی خواستی، ئینا خودی داخوازا ههوه ب جه ئینا ﴿[سورة الأنفال: الآية ۹].
ویغهمبهر (ﷺ) دبیزیت: ((يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ)) [حسن رواه الترمذی].
نانکو: نهی خودی ههردهم ساخ و ناگهه ژمه ههرتشتهکی ههی ب رحم و دلوقانیاته داخازا هاریکاری ژته دخازم.

پ۸: نهری دورسته نهم داخازا هاریکاری ژ بغلی خودی بکهین؟

ب۸: نهخير نه دورسته نهم داخازا هاریکاری ژبلی خودی مهزن بکهین، خودی مهزن دبیزیت:
﴿إِيَّاكَ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِيْذُ﴾ ب تنی نهم گوهدارییا ته دکهن وته دپهریسین، وئهم داخوازا

هاریکارییی د ههمی کارین خو دا ژ ته ب تنی دکهن ﴿[سورة الفاتحة: الآية ۵].
ویغهمبهر (ﷺ) دبیزیت: ((إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَ إِذَا اسْتَعَنْتَ، فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ)) [حسن صحيح رواه الترمذی].
نانکو: نهگهر ته داخازم ک کر نهقجا داخازا خو بتنی ژ خودی بخازه، و نهگهر ته داخازا هاریکاری کر بخو داخازا هاریکاری ژ خودی بتنی بکه.

پ۹: نهری نهم داخازا هاریکاری ژ کهسین ساخ بکهین؟

ب۹: بهلی دروسته نهم داخازا هاریکاری ژ ساخان بکهین دوي تشتی دا یین شین بومه بکهین:
خودی مهزن دبیزیت: ﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ﴾ وهوین - گهلی خودان باوهران - د ناقبهر

خو دا هاریکارییی ل سهر کرنا خیری، وتهقوا خودی بکهین ﴿[سورة المائدة: الآية ۲].
ویغهمبهر (ﷺ) دبیزیت: ((... وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ، مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ ...)) [رواه مسلم].
نانکو: خودی هاریکاریا عهبدی خو دایه هندي عهبدی وی هاریکاریا برایی خودا بیتن.

پ۱۰: نهری نهزکرن بو غهیری خودی مهزن درسته؟

ب ۱۰: نهخير نهزر کرن بو غهيري خودي تهعالا دوست نينه، خودي مهزن دبيريت: ﴿رَبِّ

إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ ئهي خدا، ئهو تشتي د زكي من دا من بو ته ب تني ي

نهزرکري ﴿[سورة آل عمران: الآية ۳۵].

ويغهمبهر (ﷺ) دبيريت: ((مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِيعْهُ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَهُ، فَلَا يَعْصِهِ))

[رواه البخاري]

ئانکو: هرکسهکي نهزر کر کو گوهداريا خودي بکتن و کارهکي قهنج نهجام بدهتن بلا ل وي دهمي گوهداريا خودي بکتن و وي کاري قهنج نهجام بدهتن، و هر کسهکي نهزر کر کو فرمانا خودي بشکينيت و گونهههکي بکتن بلا ل وي دهمي فرمانا خودي نهشکينيت و وي گونههي نهکتن.

پ ۱۱: ئهري سهربرينا گيانهمران (سهرژيکرن) بو غهيري خودي دوسته؟

ب ۱۱: نهخير، سهرژيکرن گيانهمران بو غهيري خودي مهزن دوست نينه، و بهلگه خودي

مهزن دبيريت: ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْرَسْ﴾ قيجا تو نفثرا خو هميبي بو خودايي خو ب تني

بکه، وتو قورباني خو بو وي ب تني قهکوژه ﴿[سورة الكوثر: الآية ۲]. (انحر : اذبح لله ، مهعنا:

قهکوشتنا گيانهمري بهس بو خودي).

ويغهمبهر (ﷺ) دبيريت: ((لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ)) [رواه مسلم]

ئانکو: لهعنهتا خودي ل سهر وي کسيه يي گيانهمري بو غهيري خودي سهرژيکتن.

پ ۱۲: ئهري ئهم طهوافي بکمين ل دور قهران ب مهرما وي چهندي کو ئهف طهوافه دي مه

نيزيکي خودي مهزن کتن؟

ب ۱۲: نهخير ئهم طهوافي ناکمين ئيلا ل دور کهعا پيروز نهبيتن، خودي مهزن دبيريت: ﴿

وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ ودا تهوافي ل دور بهيتا کهفن وئازا بکن ﴿[سورة الحج: الآية ۲۹].

ويغهمبهر (ﷺ) دبيريت: ((مَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ وَصَلَّى رَكَعَتَيْنِ، كَانَ كَعَتَقِ رَقَبَةٍ)) . [صحيح رواه ابن

ماجه]

ئانکو: هرکسهکي طهوافي بکتن ل مالا خودي تهعالا (کهعا پيروز) و پشتي هينگي

دوو رکعت سوننهتا طهوافي بکتن هر وهکي وي عهدک نازاد کري.

* هر طهوافک (۷) جاران ل دور بهري بزقري پيک دهيتن.

پ ۱۳: ئهري هوکمي سحري چي يه؟

ب ۱۳: هنديکه سحره ژ کوفري يه، خودي مهزن دبيريت: ﴿وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ

النَّاسَ السِّحْرَ﴾ بهلکي شهيتان بوون يين کافربووين ب خودي دهمي وان مروث فيري

سيرهبنديي کرين ﴿[سورة البقرة: الآية ۱۰۲].

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((اجْتَبُوا السَّبْعَ الْمُبِقَاتِ: الشَّرْكَ بِاللَّهِ، وَ السَّحْرُ...)) [رواه مسلم]
 ئانکو: خو بیاریزن ژ وان همر حهفت تستان یین مروقی ژناف دهن: کرنا شرکی بو خودی
 مهزن، و سحرکرن...

پ ۱۴: نهری ئهم باومریی ب فالقهکهران و ئهو کهسین دبیژن ئهم غهییی دزانین بینین؟

ب ۱۴: نهخیر ئهم وان راستگو نادهریخین و بارومریی پی نائینین، خودی مهزن دبیژیت: ﴿قُلْ لَا

يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ (٦٥) تو - ئهی موحهمهد - بیژه
 وان: کهسهک نه ل عسمانان ونه ل عهدی وی تشتی نزانت پی خودی قهشارتی ژ کارین

غهییی ﴿[سورة النمل: الآية ٦٥].

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((مَنْ أَتَى عَرَافًا، أَوْ كَاهِنًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى

مُحَمَّدٍ)) [صحيح رواه أحمد].

ئانکو: ئهو کهسی بچینه نک فالقهکهرکی یان وی کهسی پی بیژیت کو ئهم غهییی دزانم و
 باومریی ب گوتنن وان بکهتن ئهوین ئهو دبیژن ل وی دهمی براستی وی کافری کر ب وی
 قورئانی یا بو (محمد ﷺ) هاتیه خواری.

پ ۱۵: نهری کهسهک غهییی دزانیت؟

ب ۱۵: نهخیر کهسهک غهییی نزانیت، ئیلا ئهو نهبیت ئهوا خودی مهزن بو پیغهمبهری خو

ئاشکرا کری، خودی مهزن دبیژیت: ﴿عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا﴾ (٣٦) إِلَّا مَنْ

أَرَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ - وئهو پی زانایه ب تشتی نهبرچاف، وئهو کهسی ژ بهنیین خو ب غهیا

خو ئاگهدار ناکهت، ئهو تی نهبت پی خو بو پیغهمبهرینی هلیژارتی وپی رازی بووی،

ئهو وی ب هندمکی ژ غهییی ئاگهدار دکهت ﴿[سورة الجن: الآيات ٢٦ - ٢٧].

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ)) [حسن رواه الطبراني].

ئانکو: کهسهک غهییی نزانیت ژبلی خودی مهزن تی نهبتن.

پ ۱۶: نهری ئهم دهزی و بهنکا و حهلهقان بکهینه بهرخو بو مهبهستا ساخی و سلامهتیی؟

ب ۱۶: نه خیر نابیت ئهم بکهینی، ژ بهر گوتنا خودی مهزن: ﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ

لَهُ إِلَّا هُوَ﴾ وئهگر ئهو خوشیهکی بگههینته ته وهکی دهولهمنیدی و ساخلهمییی کهس

نهشیت قهنجیا وی قهگرینت، هندی ئهوه ئهو ل سهر همر تشتهکی پی خودان شیانہ ﴿

[سورة الأنعام: الآية ١٧].

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((أَمَّا إِنَّهَا لَا تَزِيدُكَ إِلَّا وَهْنًا، إِنْبُذَهَا عَنْكَ، فَإِنَّكَ لَوْ مِتَّ وَهِيَ عَلَيْكَ

مَا أَفْلَحْتَ أَبَدًا)) [صحيح رواه الحاكم، ووافقه الذهبي].

ئانکو: ل دهما پیغهمبهری (ﷺ) کهسهک دیتی و دهزیهکی ل دهستی خو دانای پیغهمبهری

سلاف لی بن پرسیار ژیکر ئهو چ دهزیه تهکریه دهستی خو گوت بوهندی یه دا سلامهتی

بومن بهيت ل وی دهمی پیغمبر سلاف لی بن گوتی ژ بهر خو بکه ئه ل ته زیده ناکهت
ئیا نه خوشی تی نه بیتن، ژ بهر خو بکه، نه گهر تو مری و ئه دهری ل بهر ته بیتن تو خیر
وقه نجیی نابینی ههتا ههتایی.

پ ۱۷: ئه ری ئه م چا قک (مورکان) یان (الودعة) [ئو بهر یی ژ بهر یی دینن و دکهنه بهر خو
یان دهه لاویسن ژ بو مهرما هند ی کو ژ چاقان بهینه پاراستن]، ویین وهکی وان
بکار بینین؟

ب ۱۷: نه خیر نابیتن بهه لاویسن بو چاقان، ژ بهر گوتنا خودی مهزن: ﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا

كَاشَفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۚ وَنَهَكَرَ نُهُو خُوشِيهَكَي بگه هینته ته وهکی دهوله مهندیی و ساخله میی
کس نه شیت قهنجیا وی قه گهرینت، هندی ئه وه ئه ل سهر ههر تشتهکی یی خودان شیهانه

﴿[سورة الأنعام: الآية ۱۷]﴾

وی بهر (ﷺ) دبیزیت: ((مَنْ عَلَّقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ)) [صحیح رواه أحمد]
ئانکو: ههر کهسهکی نفشتیهکی بهه لاویسیت ئه وی شرک کر

پ ۱۸: ئه ری حوکه ی وی چه ندی چی یه مروّف یاساین پیچه وانهی ئیسلامی بکار بینیت؟

ب ۱۸: کار کرن ب یاساین پیچه وانهی ئیسلامی کوفر و بی باوه رییه نه گهر ب بزانیته بدروسته ی
و بیچیت دورسته یا بیرو باوه ریین وی ئه بن کو کار کرن ب قان یاسایان باشیه، خودی

مهزن دبیزیت: ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ۴۴ و ئه وین حوکه ی
خودی یی وی د کیتابا خو دا ئینایه خواری گوهارتی، و ئه قهشارتی، و باوه ری پی

نه ئینای، و کار ب حوکه کی دی کری، ئه ون یین کافر ﴿[سورة المائدة: الآية ۴۴]﴾

وی بهر (ﷺ) دبیزیت: ((وَمَا لَمْ تَحْكَمْ أَيْمَتُهُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ، وَيَتَخَيَّرُوا مِمَّا أَنزَلَ اللَّهُ، إِلَّا جَعَلَ
اللَّهُ بِأَسْهَمُ بَيْنَهُمْ)) [حسن رواه ابن ماجه وغيره]

ئانکو: و نه گهر مهزنه بهر پرس حوکه ی ب پهرتو کا خودی کو (قورئانا پیروزه) نه کهن،
یان خو ئازاد بینن بو چیه چی کرن یان نه جی بهجیکرنا دینی خودی مهزن، ئیا خودی
مهزن دی دوه رهکی و نه ئارامی کته دناقهرا وان دا.

س ۱۹: ئه ری ئه م دی چاوان بهر سقا پرسیارا شهیطانی دهین کو بیژیت کی خودی چیکریه؟

ج ۱۹: نه گهر شهیطانی وهسواس بو ئیک ژ هه وه چیکر ب قی پرسیار بلا خو بخودی بیاریژیت،

خودی مهزن دبیزیت: ﴿وَمَا يَزَعْنَكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ۳۶
و نه گهر شهیطانی وهسواس و دودلی بو ته چیکر و بهر ته دا هندی کو تو خرابیی د گهل
وی بکه ی یی خرابی گه هاندیه ته، تو خو ب خودی بیاریزه، هندی خودی یه ئه وه یی گوه

ل خو پاراستنا ته دبت، یی پرزانا ب کار ی ههمی چیکر بیین خو ﴿[سورة فصلت: الآية ۳۶]﴾

و ههروهسا پیغمبره ی (ﷺ) ئه م بین فیرکرین کو فیلبازیین شهیطانی بهر سف بدهین و
بیژین: ((أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَبِرُسُلِهِ، اللَّهُ أَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ، وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ)).

ئانكو: من باوهرى ب خودى و پيغهمبران ههيه، خودى ئيكة و پيئقى بكهسهكى نينه و ههمى چيكرى پيوستى ب خودى ههيه و ژ كهسى نهوويه و كهس ژى ژوى نهوويه و چ ههفال و ههفشك نين.

پشتى هينگى بلا سى جارن تفكهته رمخى خويى چهى و خو بخودى بپاريزيت ژ شيطانى مهنا بيژيت (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)، و قى و هسوهسى بدوماهيك بينيت و هزر تيدانهكهتهقه، نهقه دى بيته سههب كو ئهو و هسوهس بدوماهيك بهيت و نامينين.

[هذه خلاصة الأحاديث الصحيحة الواردة في البخاري ومسلم، وأحمد، وأبي داود].

پ ۲۰: ئهري زهره و زيانا شرکا مهزن چي يه؟

ب ۲۰: هنديكه شرکا مهزنه دبيتته نهگهر كو خودانى خو بهيليته دئاگرى چههنهمنى دا ههتاهايتاي،

خودى مهزن دبيژيت: ﴿إِنَّهُ، مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ

مِنْ أَنْصَارٍ ۝۷۲﴾ وههچيى ههفشكهكى د گهل خودى د عهدينىيى دا بدانت ئهو خودى

بهحشت ل سهر وى حهرامكرييه وجهى وى كرييه ئاگر، وچو پشتهفانهك وى نابت وى

ژى رزگار بكهت ﴿[سورة المائدة: الآية ۷۲].

ويغهمبر (ﷺ) دبيژيت: ((... وَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ يُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ)) [رواه مسلم]
ئانكو: ههركهسهكى بچيته نك خودى و ئهوى شرك بو خودى چيكربيتن دى چيته دناق ئاگريدا.

پ ۲۱: ئهري كاروكريارين چاك و صالح مفاي ل مروقى دكهن دگهل شركى؟

ب ۲۱: كاروكريارين چاك مفاي ل مروقى ناكهن دگهل شركى، ژ بهرگوتنا خودايى مهزن بو

پيغهمبران: ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۸۸﴾ وئهگهر ئهقان پيغهمبران شريك

بو خودى چيكربان كارى وان دا پويچ بت، چونكى خودى د گهل شركى چو كاران

قهويل ناكهن ﴿[سورة الأنعام: الآية ۸۸].

ويغهمبر (ﷺ) دبيژيت: ((قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَنَا أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ، مَنْ عَمِلَ

عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي، تَرَكَتُهُ وَشِرْكُهُ)) [رواه مسلم].

ئانكو: خودى تهعالا دبيژيت ئهز زهنگينترم ژ ههمى شريكان ئهوين ئهو بومن چيدكهن،
ئهقجا ههركهسهكى كاروكريارهك كر وكهسهكى ديتر دگهل مندا كره شريك ئهس دى وى
هيلمه بهيضا شرکا وى قه.

۶- شرکا بچویک

پ ۱: ئەرئ شرکا بچویک چی یه؟

ب ۱: شرکا بچویک روویمهتی یه (الریاء) خودئ مهزن دبیژیت: ﴿فَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا

صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ قیجا ههچیئی ژ عهز ابا خودایی خو بترست ودلی خو ببهته خیرا وی ل رۆژا دیدارا وی، بلا کارهکی چاک بو خودایی خو بکمت کو ل دویف شریعتی وی بت، وچو شریکان د پهرستنن دا بو وی نه دانت ﴿[سورة الکهف: الآية ۱۱۰].

ویڤه مبهه (ﷺ) دبیژیت: ((إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ: الرِّيَاءُ)) [صحیح رواه أحمد]

ئانکو: مهزنترین تشت ئهز ژئ دترسم بو ههوه شرکا بچویکه کو رویمهتی، (الریاء). و ژ شرکا بچویک گوتنا کهسهکی کو بیژیت (ئهگهر خودئ و فلان کهس نهبا، یان بیژیت: ئهگهر خودئ قیا و ته قیا).

ویڤه مبهه (ﷺ) دبیژیت: ((لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَ شَاءَ فُلَانٌ، وَلَكِنْ قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فُلَانٌ)) [صحیح رواه أبو داود]

ئانکو: نه بیژن ئهگهر خودئ بقیته و فلان کهسی بقیته، بهلی بیژن: ئهگهر خودئ بقیته و پاشی فلان کهسی بقیته.

پ ۲: ئەرئ دروسته سویند خارن نه ب خودئ تهعالا بیتن؟

ب ۲: نهخیر نه دروسته سویند خارن ب غهیری خودئ تهعالا، خودئ مهزن دبیژیت: ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي

لَبِيعْتُ تَو - ئهی موحهممه - بیژه وان: بهلی ئهز ب خودایی خو کهمه هوین دی زیندی بن

ودی ژ گۆران ئینه راکرن ﴿[سورة التغابن: الآية ۷].

ویڤه مبهه (ﷺ) دبیژیت: ((مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ)) [صحیح رواه أحمد]

ئانکو: ههچی یئ سویندی نه ب خودئ بخوت ئه و کو فر یان شرک کر.

ویڤه مبهه (ﷺ) دبیژیت: ((مَنْ كَانَ حَالِفًا، فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ أَوْ لِيَصْمُتْ)) [متفق علیه]

ئانکو: هه کهسهکی سویند بخوت، بلا سویند بخودی بخوت یان خو بی دهنگ بکهن.

۷- تهوسول (هویځی کرن) و داخاز کرنا مه هدمری (شهفاعه تی)

پ ۱: نهری ب چ تهوسولی بکهن بو نک خودی؟

ب ۱: تهوسول یا هه ی یا دورست و تهوسول یا هه ی یا نه دروست.
۱. تهوسولا دورست و یا شهریه تی ریک دای تهوسولا ب ناف و سیفه تی خودی تهعالا و

کاروکر یارین چاکه. خودی مهزن دبیریت: ﴿وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی فَادْعُوهُ بِهَا﴾ و خودای پاك و بلند باشناف هه نه، بین هندی دگه هینن کو نهو خودانی مهزنیی یه، و هه می نا قین وی دباشن، قیجا تشتی هه وه بقیت هون ب باشنا قین وی داخوای ژ ی بکهن ﴿[سورة الاعراف: الآية ۱۸۰]﴾.

خودی مهزن دبیریت: ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ﴾ نه ی گه لی نهوین باوهری ب خودی ئینای ودیکه فتتا پیغه مبهری وی کری، ژ خودی بترسن، و ب کار ی نهو ژ ی رازی ببت هون خو نیزیکی وی بکهن ﴿[سورة المائدة: الآية ۳۵]﴾. أي: تقریوا إلیه بطاعته والعمل بما یرضیه. (ذکره ابن کثیر نقلاً عن قتادة)

و پیغه مبهری ﴿﴾ دبیریت: ((... أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ ...)) [صحیح رواه أحمد]

ئانکو: نه ی خودی نهس داخازی ژ ته دکم ب هه می نا قین ته ههین.
و گوتتا پیغه مبهری ﴿﴾ بو وه صهحابه ی نهو داخازی کری کو دگه لدا بیتن ل بهه شتی، گوت: ((... أَعْنِيْ عَلَى نَفْسِكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ)) [رواه مسلم] ئانکو: هاریکاریا من بکه بو خو ب گه لک سوجه برنی. ((بِكَثْرَةِ السُّجُودِ: مهعنا: ب کرنا نفیزان کو پشکه که ژ کاروکر یارین چاک)).

و هه وه سا دورسته تهوسول بکهن ب قیانا مه و هه ژ یکرنا خودی و پیغه مبهری ﴿﴾ و که سین چاک.

• وبو پتر پیزانینا و رونکر نی و بهلگه یان بو قی بابته ی ل پهرتو کا (التوسل و احکامه و انواعه) بزقره دانانا (شیخ ئه لبانی)

و هه وه سا وه کی چیرو کا هه رسی که سین که فتینه دشکه فتیدا کو وان ب کاروکر یارین خو بین چاک تهوسول کر نه فجا خودی مهزن نهو خلاس کرن نهقه ی بهلگه کی دی یه کو تهوسول ب کاروکر یارین چاک دروسته.

۲. تهوسولا نه دورست: نهوه دو عاکرن ژ مرییان، و داخازا پیداوستان ژوان بیته کرن، و

نهفروکه نهف چه نه ده یا هه ی، و نهقه ژ ی شرکا مهز نه، ژ بهر گوتتا خودی مهزن: ﴿وَلَا

تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِيْنَ ﴿۱۰۶﴾ و تو - نه ی موحه ممه د -

ژبلی خودی گازی و دو عایان ژ یه کی دی نه که نه ژ صه نه مان ونه ژ چو خوداو هندان، چونکی نه نهو چو مفای دگه هینن ونه چو زیانی، قیجا نه گهر ته وه کر و ژبلی خودی ته دو عا ژ وان کر نهو هنگی تو دی ژ موشرکان بی، بین ب شرکی ونه گو هاریبی

زورداری ل خو کری ﴿[سورة یونس: الآية ۱۰۶]﴾. (مَنْ الظَّالِمِيْنَ، یه عنی: ژ مشرکان)

۳. بهلئ توه سولکرن ب قهدر و ريزا پيغهمبري (ﷺ) وهکي تو بيژي: (ئهي خودي تو ب قهدر و حورمهتا (ب خاترا) پيغهمبري که من ساخ بکهي ژنه خوشيي)، ئهغه بدعيه چونکه هه قالين پيغهمبري (ﷺ) نه کريه، و چونکي عومبري توه سول ب عباسي کر وهختي ئهو يئ ساخ ب دوعا کرن، و وي توه سول ب پيغهمبري (ﷺ) نه کر پشتي مرنا وي، و ئهف جورئ توه سولئ دببت مروقي بگه هينيه شرکي، و ئهغه ئهگه ر بيرو باور وي ئهو بن کو خودي مهزن پيتقي که سهکي يه ژ مرقان وهکي پاشا و سهروک چونکي ئهوي چيکهر (کو خودي يه) وهکي چيکرييان لي کر (کو عه بدن).

پ ۲: ئهري دوعا کرن پيتدقي ب واسطه يهکي هه يه ژ مروقان؟

ب ۲: نهخير، دوعا کرن پيتدقي چ واسطه يان نينه ژ مروقان، خودي مهزن دببزييت: ﴿وَإِذَا

سَأَلْتُكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾ و ئهگه ر بهنيين من پسار من ژ ته کر - ئهي موحهمهد -

تو بيژه وان: هندی ئهزم ئهري يئ نيزيکي وانم ﴿[سورة البقرة: الآية ۱۸۶]

و پيغهمبر (ﷺ) دببزييت: ((إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعًا قَرِيبًا وَهُوَ مَعَكُمْ)) [رواه مسلم]. (وهو معكم: أي بعلمه).

ئانکو: هنديکه هوينن دوعا ژ ئيکي دکهن گول ههوه ههيه و يئ نيزيکي وهيه و ئهو يئ دگهل ههوه دا ب زانينا خو (ئهوژئ خودايي مهزنه)

پ ۳: ئهري دروسته داخزا دوعا کرن ژ که سين ساخ بکهتن؟

ب ۳: بهلئ دروسته مروف داخزا دوعا کرن ژ که سين ساخ بکهتن نه يئت مري، خودي مهزن

دگهل پيغهمبري (ﷺ) خو دئاخفتن ل دهما پيغهمبر (ﷺ) يئ ساخ، خودي مهزن دببزييت: ﴿

وَأَسْتَغْفِرُ لَذَنِّكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ قيجا تو بزانه - ئهي موحهمهد - کو ژ خودي پيغهمتر

چو خودا بين حق نينن، وتو داخزا ژيبرنا گونه هان بو خو، وبو ميرين خودان باور

وژنين خودان باور بکه ﴿[سورة محمد: الآية ۱۹]

وفي الحديث الصحيح الذي رواه الترمذي: ((أَنَّ رَجُلًا ضَرِيرَ الْبَصَرِ أَتَى النَّبِيَّ (ﷺ)، فَقَالَ:

ادْعُ اللَّهَ أَنْ يُعَافِيَنِي ...)). ود فسر موده ياکا دورست دا هاتيه ئهوا ئيمامي ترمذي بومه

قه دگو هيژيت (کو زه لامهکي نابينا (چاقين وي دکوره بون) هاته نک پيغهمبر (ﷺ) و گوت

ئهي پيغهمبري خودي (ﷺ): دوعا بومن بکه ژ خودي کو چاقين من بومن بزقرينين (...))

پ ۴: ئهري واسطه ي پيغهمبري (ﷺ) چي يه ؟

ب ۴: واسطه ي پيغهمبري (ﷺ) ئهوه ديني خودي بگه هينيتن و شهريعتي خودي بو خه لکي

ديار بکهتن، خودي مهزن دببزييت: ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئهي پيغهمبر

تو ومحييا خودي يا کو بو ته ژ نک خودايي ته هاتييه خواري بگه هينه ﴿[سورة المائدة: الآية ۶۷]

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((اللَّهُمَّ اشْهَدْ اللَّهُمَّ اشْهَدْ)) جواباً لقول الصحابة: ((نَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ)) [رواه مسلم]

ئانكو: ل وی دەمی صەحابیان گوتیه پیغەمبەری (ﷺ) ئەم شاهدهین کو تە دینی خودی یی گەهاندی، پیغەمبەری (ﷺ) گوت یارەبی توژی شاهده ل سەر قی چەندی.

پ ۵: ئەرئ ئەم داخازا شەفاعەتا (مەهدەر) پیغەمبەری (ﷺ) ژ کئ بکەین؟

ب ۵: ئەم داخازا شەفاعەتا پیغەمبەری (ﷺ) ژ خودی دکەین، خودی مەزن دبیژیت: ﴿قُلْ لِلَّهِ

السَّفْعَةُ جَمِيعًا﴾ تو - ئەی موحەممەد بیژە قان بوتپەر یسان: مەهدەر هەمی بو خودی یە [سورة

الزمر: الآية ۴۴].

ويُغهمبهر (ﷺ) صەحابیەك فیركر كو بیژیت ((اللَّهُمَّ شَفِّعْهُ فِيَّ)). [حسن صحيح رواه الترمذي].

ئانكو: ئەی خودی تو پیغەمبەری (ﷺ) بو من بکەیه شافع.

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((إِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا)) [رواه مسلم]

ئانكو: من دوعا خو یا هەلگرتی کو ئەس شەفاعەتی بو ئوممەتا خو بکەم روژا دوماهیی (قیامەتی) و دی وان کەسان گریت ژ ئوممەتا من یین بمرین و چ شریک و هەقالان بو خودی چینه کەن.

پ ۶: ئەرئ داخازا شەفاعەتی بکەین ژ کەسین ساخ؟

ب ۶: داخازا شەفاعەتی دی ژ کەسین ساخ کەین بو کار و بارین دونیایی، خودی مەزن دبیژیت:

﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا﴾ هەچیئ

بەرگەریانئ بکەت دا یەك خیرەکی بکەت ژ بەر مەهدەر و ی بارەك بو وی ژ خیری دی هەبت، و هەچیئ بەرگەریانئ بکەت دا خرابی بگەهتە یەکی دی بارەك ژ گونەهئ دی بو

وی هەبت [سورة النساء: الآية ۸۵]. (كِفْلٌ مِّنْهَا: أي نصيب من وزرها).

ويُغهمبهر (ﷺ) دبیژیت: ((اشْفَعُوا تُوجَرُوا)) [البخاري و مسلم]

ئانكو: هوین شەفاعەت و واسطە بو کەسین دی تر بکەن دکار و کاریارین خیری دا دی خودان خیر بن.

پ ۷: ئەرئ دروستە ئەم ب زیدەهئ قە مەدح و وەصف کرنا پیغەمبەری (ﷺ) بکەین؟

ب ۷: نەخیر نابیت زیدەگافیئ بکەین د مەدح و وەصف کرنا پیغەمبەری (ﷺ) دا، خودی مەزن

دبیژیت: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ تو - ئەی موحەممەد - بیژە قان بوتپەر یسان: هەما ئەز ژ ی وەکی

هەوە مروڤهکم وەحی بو من ژ نك خودایی من دئیت بەلئ خودایی هەوە خودایەکی ب تنئیه، قیجا هەچیئ ژ عەزبا خودایی خو بترست و دلئ خو ببەتە خیرا وی ل روژا

دیدارا وی، بلا کارهکئی چاک بو خودایی خو بکمت کول دویف شریعتی وی بت، وچو شریکان د پهرستنن دا بو وی نه دانت ﴿[سورة الكهف: الآية ۱۱۰].

وپیغمبر (ﷺ) دبیژیت: ((لَا تُطْرِنِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ)) [رواه البخاري]. الإطراء: هو المبالغة في المدح.

ئانکو: زیدهگافی نهکن د مهدح و وهسف کرنا من دا کا چاوا فهلان زیدهگافی کر ددهرحهقا وهسکرنا (عیسی) یی کوری (مریم) ی دا، چونکی هندیکه نهزم بتنی ئهس عهبدی خودی مه، هوین زی بیژن عهبدی خودی و پیغمبر (ﷺ) خودی .

۸- جیهادکرن و دوستایهتی و حوکم

پ ۱: نهری حوکمی جیهادکرنی چیه درییا خودی دا؟

ب ۱: جیهادکرن درییا خودی دا واجبه ب مال و جان و نهمانی، خودی مهزن دبیژیت: ﴿انْفِرُوا

خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

﴿۴۱﴾ هوین - گهلی خودان باوهران - گهنج وپیر ل خویشی ونه خوشییی بو جیهادا د ریکا خودی دا دهرکهفن، وهوین مالی خو د ریکا خودی دا خهرج بکن، و ب دهستین خو شهری بو بلندکرنا پهیقا خودی بکن، نهو دهرکهفتن و خهرجکرن ژ خوگرانکرنی و پاشقهلیدان و دهستگرتتی چیتره، نهگر هوین قهر و بهایی جیهادی ل نک خودی بزنان پا دی وی بکن ﴿[سورة التوبة: الآية ۴۱].

و پیغمبر (ﷺ) دبیژیت: ((جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالْأَسْنَتِكُمْ)) . [صحیح رواه ابو داود] .
نانکو: جیهادی دگهل موشرکان بکن ب مالی خو و جانی خو و نهمانی خو.

پ ۲: نهری دوستینی (الولاء) چي یه؟

ب ۲: دوستینی دهیته دانان ل سهر بنهمایی فیان و پشتهفانیکن و سهرنیختنی، خودی مهزن دبیژیت: ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

هندهك ژ وان پشتهفانیکن هندهكانه ﴿[سورة التوبة: الآية ۷۱].

و پیغمبر (ﷺ) دبیژیت: ((الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا)) [رواه مسلم] .
نانکو: نموونا خودان باوهری بو خودان باوهری و هکی ئاقاهیه کا چاوا هندهك هندهکی دگریت و موکم دکهتن.

پ ۳: نهری دورسته دوستینی و پشتهفانیا کافران بکهین و وان سهر بیخین؟

ب ۳: نهخیر نا بیت نه دوستایهتی و پشتهفانیا کافران بکن یا وانا سهر بیخین، خودی مهزن دبیژیت: ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ

وان بت، و حوکمی وی حوکمی وانه ﴿[سورة المائدة: الآية ۵۱].

و پیغمبر (ﷺ) دبیژیت: ((أَلَا إِنَّ أَبِي يَعْنِي فَلًا - لَيْسُوا لِي بِأَوْلِيَاءَ ...)) [متفق عليه] .
نانکو: نهری مانه بنهمالا فلانی نه دوستین و پشتهفانیین منن .

پ ۴: نهری وهلی کی یه؟

ب ۴: وهلی کهسهکی خودان بیروباروهرین دورست و ژ خودی ترسه فهرمانین خودی بجه- دینیت و خو ژ بی فهرمانیا خودی دمه پاش، خودی مهزن دبیژیت: ﴿إِلَّا إِبْرَاهِيمَ إِذْ

خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ نهری وهلیین

خودینه چو ترس ژ عذابا خودی ل ئاخره تی ل سهر وان نینه، وئهو ب خهم ناکهفن ل سهر وی بارا د دنیا یی دا نهگه هشتیه وان. و ژ سالوخته تین قان وهلییان ئه وه وان باومری ب خودی ئینایه ودیکه فتنایه پیغمبریی وی کرییه د وی تشتی دا یی ئه وی پی ژ نک خودی هاتی، ووان تهقوا خودی دکر و فرمانین وی ب جه دنیان ﴿[سورة یونس: الآية ۶۲ -

۶۳].

ویغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((إِنَّمَا وَلِيُّيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ)) [صحیح رواه أحمد].
ئانکو: هندیکه وهلیی منه خودی مهز نه و چاکین خودان باومران.

پ: ۵: موسلمان دی کوحمی خوب چ تشتی کهن؟

ب: ۵: موسلمان دی کوحمی خوب قوران و فرموده یین پیغمبریی یین دورست کهن، خودی

مهزن دبیزیت: ﴿وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَتو - ئه ی مهحه ممد - ب وی یا خودی د

قورئانی دا ئینایه خواری کوحمی د ناقبره جوهییان دا بکه ﴿[سورة المائدة: الآية ۴۹].

ویغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ)) [رواه مسلم].
ئانکو: ئه ی خودایی تشتین بهرزه و ئاشکرا تو بتنی کوحمی دناقبره به نیین خودا دکه ی.

۹- کارکرن ب قورئان و سوننهتئ

پ ۱: ئهري بوجی خودی قورئان هنارتیه؟

ب ۱: خودی قورئان یا هنارتی دا کاری پی بکهن، خودی مهزن دبیزیت: ﴿اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ

رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ﴾ ۲ هوین - گهلی مروقان - دویکهفتنا وی بکهن یا

ژ نک خودایی ههوه فه بو ههوه هاتی ژ کیتاب و سوننهتئ و پیگیری پی ب فه مانین وی بکهن، و ژبلی خودی هوین دویکهفتنا چو دوست و سه رکارین و هکی شهیتان و رییه و زانایان نهکهن. هوین کیمهکی بیرا خو لی دئینه فه، ووجی بو خو ژئ دگرن، و ل حهقی پی

دزقرنهفه ﴿[سورة الأعراف: الآية ۳].

و پیغمه مبر (ﷺ) دبیزیت: ((اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ، وَاعْمَلُوا بِهِ، وَ لَا تَاْكُلُوا بِهِ)) [صحيح رواه أحمد]
ئانکو: قورئانی بخوین و کار پی بکهن و هوین ب قورئانی نه خون. (مه عنا نهوه کو هوین قورئانی نهکهنه ریکهک بخو مالی و ملکیتئ کومفه بکهن)

پ ۲: ئهري حوکمی کارکرن ب فهرمودهیین دورست (الصحيح) چی یه؟

ب ۲: کارکرن ب فهرمودهیین دورست واجبه، ژ بهر گوتنا خودی: ﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا

نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ۷ و مالی پیغمه مبر بدهته ههوه، یان بو ههوه

بدانت هوین وی و مر بگرن، ویی وی هوین ژ و مر گرتنا وی داینه پاش هوین خو ژئ بدهنه پاش، و هوین تهقوا خودی بکهن و پیگیری پی ب فه مانا وی بکهن. هندی خودی یه پی عزاب دژواره بو وی بی ئه مر بیا وی بکهن. وئف ئایهته بناخیه بو هندی کو دقیت

کار ب سوننهتئ بیته کرن ﴿[سورة الحشر: الآية ۷].

و پیغمه مبر (ﷺ) دبیزیت: ((عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَ سُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِّدِينَ، تَمَسَّكُوا

بَهَا...)) [صحيح رواه أحمد].

ئانکو: هوین خو راگرن ل سه سونهتا من و سونهتا جیگرین من ژ باش و قه نجان نهوین ل سه ریکا هیدایهتئ هوین باش بگرن ...

پ ۳: ئهري ئهم دشیین بهس لدویف قورئانی بچین و خو ژ فهرمودهیان بی بار بکهن؟

ب ۳: نهخیر ئهم نهشیین فهرمودهیان لپشت گوه بیخین و بهس قورئانی و له بگرین، خودی مهزن

دبیزیت: ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَمه قورئان بو ته - ئهی موحه ممد -

ئینا خواری، دا تو رامانین وی بین نه ئاشکرا بو مروقان دیار بکهی ﴿[سورة النحل: الآية ۴۴].

و پیغمه مبر (ﷺ) دبیزیت: ((أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْقُرْآنَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ...)) [صحيح رواه أبو داود وغيره].

ئانکو: دهشیارین ب تهکید قورئان بومن هاتیه خار و هکی وی دگهل دا مه عنا (فهرموده) نه

پ ۴: ئەر ئى ئىم دى گوتنا كەسەكى ل پىشيا گوتنا خودى و پىغەمبەرى (ﷺ) ئىخىن؟

ب ۴: نەخىر ئىم گوتنا چ كەسان ل پىشيا گوتنا خودى و پىغەمبەرى وى نائىخىن ژ بەر گوتنا

خودى مەزن: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ ءَئِى نَّهَى ءُهَوَيْنِ بَاوهرى ب خودى

و پىغەمبەرى وى ئىناى ھوین ژبلى ئىمىر خودى و پىغەمبەرى وى تىشتەكى دى د دىنى خۆ

دا دەر نەئىخن و بۆ خۆ دورست نەكەن دا ھوین نەبنە بىدەچى ﴿[سورة الحجرات: الآية ۱].

و پىغەمبەرى (ﷺ) دىئىت: ((لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ)) . [صحيح رواه الطبراني].

ئانكو: نايىت گۇھدانا ھىچ كەسەكى بەئىتە كرن دىى فەرمانىا خودى دا.

و گوتنا كورى عەبباسى: ((دترسم بەر ژ عەسمانا ل ھەو ھەو بارن ئەس دىئىمە ھەو:

پىغەمبەرى خودى دىئىت، و ھىن دىئىن ئەبو بكر و عمر ھو دىئىن!!))

پ ۵: ئىم دى چ كەين نەگەر ئىم ب ئىختىلاف چوین؟

ب ۵: ل وى دەمى ئىم دى ل پەر توكا خودى و سوننەتا دورست زقرىن، خودى مەزن دىئىت: ﴿

فَإِنْ نَزَعْنَاهُ فِي شَيْءٍ فَردُّهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝۵۹﴾

ئەگەر ھوین د ناقتەرا خۆ دا ل سەر تىشتەكى ب ھەفركى چوون، ھوین ھوكمى وى تىشتى

بۆ كىتابا خودى و سوننەتا پىغەمبەرى وى موھەمەدى سلاڧ لى بن بزقرىن، ئەگەر

ھەو ب دورستى باوهرى ب خودى و رۆژا حىيى ھەبەت. ئەڧ زقراندنا بۆ كىتاب

و سوننەتى بۆ ھەو ژ ھەفركىيى و ژىكفەبونى چىترە، و دویمایىيا وى باشترە ﴿[سورة

النساء: الآية ۵۹].

و پىغەمبەرى (ﷺ) دىئىت: ((عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَ سُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ، تَمَسَّكُوا

بِهَا...)) [صحيح رواه أحمد].

ئانكو: ھوین خۆ راگرن ل سەر سونەتا من و سونەتا جىگرىن من ژ باش و قەنجان ئەوین ل

سەر رىكا ھىدايەتى ھوین باش بگرن ...

پ ۶: ئەر ئى دى چەوا ھەش خودى و پىغەمبەرى كەى؟

ب ۶: ھەش وان بكة ب گۇھدانا وانا و فەرمانىن وان بجه- بىنە، خودى مەزن دىئىت: ﴿قُلْ إِنْ

كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۶۱﴾ تو - ئى موھەمەد -

بىئە: ئەگەر راستە ھەو خودى دقئىت ھوین دوىكەفتنا من بكەن و قەشارتى و ئاشكەرا

باوهرىيى ب من بىنن، خودى ژى دى ھوین قئىن، و گونەھىن ھەو دى ژى بەت، چونكى

خودى گونە ژبىرى گونەھىن بەنىيىن خۆيە، ب وان يى دلوقانكارە ﴿[سورة آل عمران: الآية ۳۱].

و پىغەمبەرى (ﷺ) دىئىت: ((لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ

أَجْمَعِينَ)) . [متفق عليه].

ئانكو: كەسەك ژ ھەو نايىتە خودان ئىمان و باوهرى يا وى تمام نايىت ھەتا ئەس خوشتقى

تر نەبم ژ داىك و باب و عىيالئىن وى و خەلكى ھەمىي ل دەف وى.

پ ۷: نهری نهم دی کارو کریاران هیلین و خو هیلینه بهیقیا قهدهری قه؟

ب ۷: نهخیر کارو کریاران ناهیلین، خودی مهزن دبیزیت: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَانْفَىٰ ۖ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ﴾ (۶)

فَسَنِيَرُهُ لِلْيَسْرَىٰ (۷) فینجا ههچیئی مالی خو خهرج کر بت وتهقوا خودی دوی چهندی دا کر بت، وباوهری ب حسیئی و جزادانال سهر کریاران ئینا بت، نهم دی بهری وی دهینه نهگهرین خیری و چاکییی و کاری وی ل بهر ب ساناھی کهین ﴿[سورة الليل: الآية ۵ - ۷]﴾ و پیغمبر (ﷺ) دبیزیت: ((اَعْمَلُوا فِكُلِّ مَيْسَرٍ لِّمَا خُلِقَ لَهُ)) [رواه البخاري و مسلم] •
ئانکو: هوین کار بکهن چونکی ههرکهسهکی یا ل سهر سفکه بو وی تشتی بو هاتیه دورستکرن.

۱۰ - سوننهت و بیدعه

پ ۱: ئهردى ددینیدا بیدعا باش (بدعة حسنة) ههیه؟

ب ۱: نهخیر ددینیدا بیدعا باش نینییه ژ بهر گوتنا خودی: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ

نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾. ئهفرۆكه ب تمامكرنا شریعتی و ب سهركهفتنی من دینی

ههوه دینی ئیسلامی بو ههوه پێك ئینا، و من قهنجییا خو ل سهر ههوه تهمام كړ ب

دهریخستنا ههوه ژ تاربین جا هلیعتی بو رو ناهیا ئیسلامی، و ئهز رازی بووم ئیسلام بو

ههوه ببه دین قیجا هوین پیگیریی پی بکن، و خو ژ ئی قهدهر ﴿[سورة المائدة: الآية ۳]﴾

و پیغمهبر (ﷺ) دبیزیت: ((كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ)) [صحیح رواه النسائي وغيره].

ئانكو: ههمی بیدعه سهر داچونه، و ههر سهر داچونهكا هه بییت یا دئاگریدا.

پ ۲: ئهردى بیدعه ددینی دا چی یه؟

ب ۲: بیدعه ددینیدا ئهوه كو زیده هیهکی یان کیما سیهکی بیخیه ددینیدا خودی مهزن نه رینیا

مو شرکا كر ل سهر بیدعا وان كری و شرک كری: ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ

مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ﴾ یان ئهردى ما قان بو تپهر یسان د شرک و سهر داچوونا خو دا هندهك هه قیشك

هه نه ئهو تشتی خودی دهستویری پی نه دای ژ دینی و شرکی بو وان دانایه؟ ﴿[سورة الشورى:

الآية ۲۱]﴾.

و پیغمهبر (ﷺ) دبیزیت: ((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]. (رَدٌّ: غَيْرُ

مَقْبُولٍ). ئانكو: ههر كهسهکی تشتهکی (كریار یان بیرو باهر بیت) ل قی دینی مه دا زیده بكهتن و مه

ئهو تشت نه گوتیب دئ ئهو تشت بو وی زقریت و ژ ئی ناهیته قه بویلكرن.

پ ۳: ئهردى دئیسلامی دا سوننهتهكا چاك ههیه؟

ب ۳: بهلئ دئیسلامی دا سوننهتا چاك یا هه، پیغمهبر (ﷺ) دبیزیت: ((مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً

حَسَنَةً، فَلَهُ أَجْرُهَا، وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ، مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْرِهُمْ شَيْءٌ...)) [رواه

مسلم].

ئانكو: ههر كهسهکی دئیسلامی دا سوننهتهكا (شولهك) باش ساخ بكهتهقه ئهو دئ خیری

ولهگريت و ههر كهسهکی ل دویف وی دا وی کاری بیکهت ههتا روژا قیامهتی بیی كو

خیرا ئیک ژوان کیم بییت.

پ ۴: كهنگی دئ موسلمان ب سهر كهفن؟

ب ۴: دئ موسلمان ب سهر كهفن ئهگهر ل پهرتوكا خودای خو زقرین، و سوننهتا پیغمهبر رض

خو (ﷺ) و رابوون ب به لافكرنا تهو حیدئ، و خو هشیار كر ژ شرکی ب ههمی جورانقه، و

خو ئامادهكر بو دوژمنین خو بههمی هیز و شیانیین خوقه هندي بشین، خودی مه زن

دبیثریت: ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن نَّصُرُوا اللَّهَ يَصُرْكُمُ وَيُتَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾ ۷ ئەو ئه‌وین باوهری ب خودی ئینای ودوکهفتنا پیغمبهری کری، ئەگەر هوین ب کرنا جیهادی و ب کارئینانا قورئانی دینی خودی ب سهریخن خودی دی هه‌وه ب سهر نه‌یاران ئیخت، ودی پییین هه‌وه موکم کهت. ﴿[سورة محمد: الآية ۷].

وهه‌وه‌سا دبیثریت: ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ ۵۵ خودی سۆز ب سهرکهفتنی دایه وان یین باوهری ئینای ژ هه‌وه وچاکی کرین، کو ئەو ب جیگری دی وان ل عهردی بوتپهریسان دانت، ودی وان ل ویری کهته خه‌لیفه وجیگر، وهکی وی د گهل پیشییین وان ژ خودان باوهران کری، وکو ئەو دینی وان یی ئەو بو وان پی رازی بووی - کو ئیسلامه - دی بنه‌جه زال کهت، وپشتی ترسی ئەو دی حالی وان گوهورت وکهته ته‌ناهی، ئەگەر وان په‌رستنا خودی ب تنی کر، و ل سهر گوهدانا ئه‌مری وی مان، وچو شریک بو وی چی نه‌کرن، وهه‌چیپی پشتی قی جیگری وته‌ناهی وزالبوون ودهسه‌لاتی کافر ببت، وقه‌نجییین خودی بقه‌شیرت، ئەو ئەون یین ژ بن ئه‌مری خودی ده‌رکهفتین ﴿[سورة النور: الآية ۵۵].

۱۱ - دو عايلهكا بهر سټ داي

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

((مَا أَصَابَ أَحَدًا قَطُّ هَمٌّ وَلَا حَزَنٌ فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَأَمْتُكَ نَاصِيَّتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَّتٌ بِهِ نَفْسُكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَتُورِ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ هَمِّي - إِلَّا أَذْهَبَ اللَّهُ هَمَّهُ وَحُزْنَهُ وَأَبْدَلَهُ مَكَانَهُ فَرَجًا)) [صحيح رواه

أحمد].

نانون: نينه كهسهكي خمهك يان كوټانهك بگريټ و نهو بيټريټ: نهى خودايي من نهس عهدي تهمه و كوري زهلامهكي مه كو عهدي تهيه و كوري ژنهكي مه كو عهدي تهيه، نهيا من يا ددهستي تهديه، حوكمي ته ل سهر من چهسپانديه، وفهرمان و بريارا ته ل سهر من ب دادپهرومرانهيه، دوعا ژ ته دكه ب ههر نافهكي كو ناقي ته بيت وته ل خو پي نافكريټ، يان ته نيك ژ چيكريټن خو فيركريټ، يان ته دپهروكيټن خودا نينايتتهخار، يان ته هلگرت بيت ل دهف خو دزاني غيبي دا، تو قورناني بكهيه بهارا دلي من و رووناهايا سينگي من وهلگرتنا كوټانا من و برنا خه ما من.

نيلا خودي خه و كوټانا وي دي بهتن و دي بو گوهريټ بو دل فرههبي و خوشي.

ناقهرۆك

ژمارا لاپيري	بابهت
۴	حهقی خودی تهعالال سهر بهنيان (عهبدان)
۶	جورین تهوحیدی (یهکتا پهرستنئی) و مفایین وی.
۹	مهرجین وهرگرتن و قهیلکرنا کار و کرییاران
۱۰	شرکا مهزن
۱۲	جورین شرکا مهزن
۱۷	شرکا بچویک
۱۸	تهوهسول (هویقی کرن) و داخازکرنا مههدهرئی (شهفاعهتی)
۲۲	جیهادکرن و دوستایهتی و حوکم
۲۴	کارکرن ب قورئان و سوننهتی
۲۷	سوننهت و بیده
۲۹	دوعایهکا بهرسف دای